

Roman

Personel

OLGA RAVN

Çeviri: Gül Çakıroğlu

♥ can
çağdaş

OLGA RAVN
PERSONEL

Can Çağdaş

Personel, Olga Ravn

Danca aslından çeviren: Feride Gül Çakıroğlu

De ansatte

İlk (bu kitapta kaynak alınan) baskı: Gyldendal, 2018

© 2018, Olga Ravn&Gyldendal, Kopenhag

© 2022, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Gyldendal Group Agency ve Kalem Telif Hakları Ajansı'yla yapılan anlaşma sonucu yayımlanmıştır. Bu çeviri Danish Arts Foundation desteğiyle yayımlanmıştır.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: Ekim 2022, İstanbul

Bu kitabın 1. baskısı 3 000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Cem Alpan

Düzeltili: Ebru Aydın

Mizanpaj: Bahar Kuru Yerek

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: Özkaraçan Matbaacılık ve Ciltçilik San. ve Tic. Ltd. Şti.

Evren Mah. Gülbahar Cad. No: 62 Bağcılar / İstanbul

Sertifika No: 45469

ISBN 978-975-07-5859-1

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza Giz, No: 9/25, Sarıyer / İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750758591

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

OLGA RAVN PERSONEL

ROMAN

Danca aslından çeviren
Feride Gül akırođlu

♥can

OLGA RAVN, 1986'da Kopenhag'da doğdu. 2012'de ilk şiir kitabı *Jeg æder mig selv som lyng*, 2015'te de eleştirmenlerce övgüyle karşılanan ilk romanı *Celestine* yayımlandı. Aynı zamanda çevirmen ve edebiyat eleştirmeni olarak yazıları, başta *Politiken* olmak üzere çeşitli dergilerde yayımlanıyor. Hekseskolen'de Johanne Lykke Holm'la birlikte bir feminist performans grubu ve yazarlık okulunu yöneten Olga Ravn'un eserleri 2019'da Beatrice Ödülü'ne değer görülmüştür.

FERİDE GÜL ÇAKIROĞLU, 1970'te Ankara'da doğdu. Hacettepe Gıda Mühendisliği'nden mezun oldu. Dokuz yıl Danimarka'da yaşadı. Bu süre içinde dil eğitimi aldı ve Fysioterapeutskolen I Odense adlı yüksek öğretim kurumunda iki buçuk yıl süreyle fizyoterapi eğitimi aldı. Türkiye'ye döndükten sonra beş yıl süreyle yoga merkezi yöneticisi ve eğitmeni, aynı zamanda refleksoloji uzmanı olarak çalıştı, halen bu çalışmalarına serbest olarak devam ediyor. Adli bilirkişi tercüman olarak çalışmasının yanı sıra, bazıları Danimarka Sanat Fonu (Statens Kunstfond) destekli olmak üzere kitap çevirileri yapıyor. Dancadan Ilse Sand ve Henrik Pontoppidan'ın çeşitli eserlerini Türkçeye çevirmiştir.

Resimleri ve heykelleri için
Lea Guldditte Hestelund'a teşekkür ederim,
o olmasaydı, bu kitap ortaya çıkmazdı.

Bu tanık beyanları, personel ile odalardaki nesnelere arasındaki ilişkiler hakkında bilgi edinmek için alındı. Komite, 18 aylık bir süre boyunca çalışanların odalarla ve nesnelere nasıl bir ilişki içinde olduğunu anlamak üzere görüşmeler yaptı. Çalışanların önyargısız bir şekilde verdikleri beyanları aracılığıyla, işyerindeki iş akışına dair fikir edinmek ve nesnelere yol açtığı olası etkileri araştırmak istedik ve aynı zamanda bu tür etkilerin ya da varsa ilişkilerin, çalışanlar üzerinde nasıl kalıcı değişikliklere yol açtığını ve bunun çalışanların iş yaparken gösterdikleri çabada ve işe dair anlayışlarında, yeni bilgi ve beceri elde etme konusunda herhangi bir azalma ya da artışa neden olup olmadığını, ayrıca üretim açısından ne gibi sonuçlara neden olduğunu araştırmak istedik.

Tanık Beyanı 004

Onları temizlemek zor değil. Büyük olandan bir mırıltı duyuluyor sanki ya da bana mı öyle geliyor? Belki de anlatmak istediğiniz bu değil? Niyetiniz bu mu, bilmiyorum, ama o dişi değil mi? Halatlar uzun, mavi ve gümüş renkli iplerle bağlanmış. Onu, üzerinde beyaz, belirgin dikişleri olan buzağı rengindeki deriden yapılmış dizginlerle ayakta tutuyorlar. Gerçekten de buzağı ne renktir? Hiç görmedim. Onun karnından pembe renkli kordon benzeri uzun bir şey sarkıyor. Buna ne denir ki, bir bitkinin lifli sürgünü mü? Onu temizlemek diğerlerinden uzun zaman alıyor. Genelde küçük bir fırça kullanıyorum. Bir gün yumurtlamıştı. Eğer bir şey söylemem gerekiyorsa, onu her zaman yukarıdan aşağı asma malısınız derim. Yumurta, düşmenin etkisiyle kırılmıştı. Yumurtanın içi onun altına yayılmıştı ve sürgünün lifli ucu, yumurta kütesinin içinde kalmıştı. Sonunda onu temizledim. Bunu ilk kez söyledim. Belki bu bir hataydı. Ertesi gün bir mırıltı duyuluyordu. Mırıltıdan da yüksek bir sesteki, elektrikli bir uğultuyu andırıyordu. Ve sonraki gün sessizdi. O zamandan beri bir şey söylemedi. Bu bir üzüntü belirtisi miydi? İki elimi de kullanıyorum. Başkaları bir şey duydu mu, bunu söyleyemem. Çoğunlukla hepsi uyurken geliyor. Burada temizlik yapmak so-

run değil. Burayı kendi küçük dünyam haline getirdim. O dinlenirken ben onunla konuşuyorum. Burası belki de o kadar büyük değil. Sadece iki oda var. Belki buranın küçük bir dünya olduğunu söyleyeceksiniz, ama iş burayı temizlemeye gelince, durum öyle değil.

Tanık Beyanı 012

Oraya girmekten hoşlanmıyorum. Özellikle de o yerdeki üçünün doğasında bir kötülük var gibi ya da belki aldırılmazlık. Sanki o aldırılmazlığın derinliğinde bana zarar vermek ister gibiler. Neden onlara mutlaka dokunmam gerektiğini hissettiğimi anlamıyorum. İkisi her zaman soğuk oluyor ve biri de her zaman sıcak. Hangisinin sıcak olacağını hiçbir zaman bilemiyorsunuz. Sanki birbirlerini şarj ediyorlar ya da sırayla enerjilerini diğerlerinden birine aktarıyorlar. Onlar tek tek varlık mı yoksa üçü bir bütün mü, bazen şüpheye düşüyorum. Birbirini bilen üç bireysel varlık. Aralarında bir samimiyet olduğunu gördüm. Bu beni korkutuyor, bundan tiksiniyorum. Onlar gibi daha nicelerini gördüm. Sanki içlerinden her biri her zaman diğerleri olabilirmiş gibi. Sanki kendi içlerinde değil de, birbirlerinin fikri olarak varlanmış gibi. Her zaman daha çoğu olabilir, hem de kümeler ve demetler halinde. Dağ yamaçlarında bir çeşit mayasıl gibi görünebilirler. Ama diyorum ya, orada, içeride olmaktan hoşlanmıyorum. Ne kadar istemesem de, hep onlara dokunmamı sağlıyorlar. Öyle bir dilleri var ki, oraya girdiğimde beni mahvediyorlar. Bu dil, onların çok olması, tek olmaması, birinin hepsinin tekrarı olması.

Tanık Beyanı 006

Rüyalar ne zaman mı başladı? İlk birkaç haftadan sonra olmalı. Rüyada tenimin her bir gözeneği açık oluyor ve her birinin içinde birer küçük taş olduğunu görüyorum. Kendimi tanıyamadığımı hissediyorum. Derimi kaşıyorum, kaşıyorum, kanayana kadar kaşıyorum.

Tanık Beyanı 002

Yedinci gündü. Yeşil üniformalarımızı giydik. Ben süt içtim. Önden gitmemek için kaptana yalan söyledim. Kendimi yabancı hissettim ve de üçüncü pilotu yanağından öptüm. İlk karşılaştığımız tahliye koridorunu düşündüğümde ve de kırsalda, vadiye ilk kez girdiğimiz ve kaptanın bir kasa yeşil üzümü düşürdüğü yeri ve iş sonrasında ellerimizle ayaklarımızı kıpkırmızı yapacak kadar soğuk ırmakta nasıl yüzdüğümüzü, kaderimize önceden karar verilmiş gibi görünmüyor muydu? O sabahları hatırlıyorum, elimde kovalarla çıkıyordum ve güneş, bize verdiğiniz kataloglardan birindeki gibi ıslak ve ışıltılı ağaçların üzerinde yükseliyordu. Ben yeşil renkliydim ve güneşin altındaki bir meyve gibi, oldukça saydamdım. Üçüncü pilot beni teselli etti. Kitabı hâlâ ranzasının yanı başında açık duruyor ve ben onu tarihimizde bir yer imi olarak orada bırakıyorum. Gemide ışıklar söndüğünde de onların arasından gelen sesi duyuyorum, bir cızırtı sesi bu, onun yokluğunda başlıyor. Bu, küçük olanı. Onu bir çalının altında bulduk. Yedinci gündü ve üçüncü pilotu tahliye koridorundan dışarı çıkarmıştım; günü bitirmiş olsak da, onu geceleyin tepenin üzerine doğru sürükledim. Cebinde bir paket sakız vardı ve onlardan çiğnedik. Orası ikisini karanlıkta toprağın altına kazıp çıkardığım yerdi.

Gelecekte bir zamanda, mürettebatı insan ve insansılardan oluşan bir uzaygemisi, dünyadan kilometrelerce uzaktaki bir gezegene keşif gezisine gönderilmiştir. Bir komite, 18 ay boyunca, mürettebat ve çalışanların gezegende bulunan nesnelere kurdukları ilişkilerle ilgili bir soruşturma yürütür. Çünkü gemideki steril ortam ve koşullardan oldukça farklı yapıları olan bu nesnelere mürettebat üzerinde beklenmedik duygusal etkiler yaratmaktadır. Her iki kesimin üyelerinde de yaşam, ölüm, ölümsüzlük ve aidiyet gibi konularda ciddi sorgulamalar başlayınca, olaylar yavaş yavaş kontrolden çıkar.

Olga Rav'nın Danimarka'da 2020'de yayımlanan sıra dışı romanı birçok dile çevrildi ve 2021 Uluslararası Booker Ödülü ile Ursula K. Le Guin Ödülü finalistleri arasında yer aldı. Yakın gelecekteki dünyaya yönelik ilginç bakış açıları ve eleştiriler getiren, ayrıca eleştirmenler tarafından bilimkurgu başarılarıyla karşılaştırılan *Personel*, aynı zamanda varoluş üzerine derin bir tefekkür olarak da okunabilir.

"İnsanlık üzerine ilginç, zarif, akıl dolu ve provokatif bir soruşturma. *Personel* ürkünç derecede göz alıcı bir sanat eseri."

Max Porter

"Eleştirmenlerin tümü romanın nihayetinde insan olmanın anlamı üzerine olduğuna hemfikir. Oysa asıl fevkaladeliği, insan olmayanın zenginlik ve başkılığını sergilemesinde yatıyor."

Mark Haddon

#bilimkurgu #uzaygemisi #geçkapitalizm #insansı #transhümanizm
#ölüm #yaşam

ISBN 978-975-07-5859-1

 can

canyayinlari.com | [f](#) | [i](#) | [t](#) canyayinlari

roman

9 789750 758591